

การประเมินการดำเนินงานโดยใช้ตัวชี้วัดคุณภาพมีความจำเป็นและสำคัญเนื่องจากบุคลากรสุขภาพเป็นผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบุคลากรสุขภาพครอบคลุมด้านโครงสร้าง ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคม 2546 แบ่งการศึกษาเป็น 4 ระยะ คือ 1) การทบทวนวรรณกรรมและการสำรวจสถานการณ์จริงของการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ในโรงพยาบาลทุกระดับ แห่งละ 1 ราย รวม 580 ราย 2) จัดทำร่างตัวชี้วัดคุณภาพ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นแพทย์ 2 ท่าน พยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 2 ท่าน และอาจารย์พยาบาล 1 ท่าน และทดสอบความเชื่อมั่นของตัวชี้วัดคุณภาพได้เท่ากับ .89 3) การทดสอบความเป็นไปได้ของตัวชี้วัดคุณภาพ โดยทดสอบในกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ จำนวน 199 ราย 4) การเสวนาเพื่อหาข้อสรุปของตัวชี้วัดคุณภาพระหว่างผู้เชี่ยวชาญและพยาบาลควบคุมการติดเชื้อจำนวน 38 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดคุณภาพด้านโครงสร้าง ครอบคลุมนโยบาย ระบบกลไก การดำเนินงาน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดสภาพโครงสร้างสิ่งแวดล้อม และการจัดสรรงบประมาณ ส่วนด้านกระบวนการครอบคลุม การมีคู่มือการปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อ การปฏิบัติกิจกรรม การดูแลสุขภาพ การตรวจสุขภาพก่อนปฏิบัติงาน การตรวจสุขภาพประจำปี การได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การจัดวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อม และการจัดสรรงบประมาณ สำหรับตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ครอบคลุมความพึงพอใจของบุคลากรสุขภาพ บุคลากรสุขภาพมีความรู้ การเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเนื่องจากการปฏิบัติงาน การเกิดอุบัติเหตุที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ และบุคลากรสุขภาพที่ติดเชื้อ/เจ็บป่วยได้รับการดูแลและได้รับการให้คำปรึกษารวมทั้งได้รับสวัสดิการ/การชดเชยกรณีที่ติดเชื้ออย่างรุนแรง พิการ หรือถึงแก่กรรม

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ตัวชี้วัดคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบุคลากรสุขภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบุคลากรสุขภาพ รวมทั้งการตรวจสอบประสิทธิภาพของตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นนำไปสู่การพัฒนางานให้มีคุณภาพ

Evaluation of infection control management in health personnel by using quality indicators is necessary and important since health personnel are at high risk acquire infection. This developmental research aimed to formulate quality indicators on prevention and control for health personnel related infection. Data were collected during March to August 2003. The study was divided into four stages. The first stage was a review literature and current situation analysis of quality indicator with 580 infection control nurses in all level hospital. The second stage was the development of quality indicators of prevention and control of health personnel related infection. The content validity index of the set of quality indicators was confirmed by two physicians, two infection control nurses, one nurse educator and the reliability value was .89. The third stage, feasibility and applicability of quality indicators, the quality indicators was tested with 199 infection control nurses. The fourth stage was the forum for the quality indicators refinement by the 38 experts and infection control nurses. Data were analysed using descriptive statistics.

The findings revealed that quality indicators of structure included policy, working system management, equipment and environmental management, and budget allocation. The quality indicators related to process were available practical manual of infection control, activity performance, health care management, pre-employment check up, annual health check up, vaccination for high risk groups, used of equipment and environment management and budget allocation. The quality indicators related to outcome involved satisfaction of health personnel, knowledge of health personnel, occupational infection, and post-exposure counselling and treatment including welfare in case of severity of infection.

This study, hence, indicate the quality indicator should be applied for both quality assessment and a guideline for prevention and control among health personnel. Also, the confirmation of efficiency for quality indicator is recommended, leading to a quality improvement.